

Familj

Arkiverat

I Bersån på Olas gård. Från vänster sitter Maria Eriksson, systerdottern Valdeborg Johansson med en katt i famnen, Josefina "Fina" Eriksson och pigan Anna Carlsson, 1910-talet.

Systrarna Eriksson levde sina liv tillsammans på Olas gård

Josefina "Fina" Eriksson bodde hela sitt liv med sin syster på Olas gård i Källered. När hennes andra syster dog i samband med en förlösning var det "Fina" som tog sig an det nyfödda barnet Valdeborg.

Josefina "Fina" Eriksson föds 1856 på gården Olas i Vommédalsby i Källered. Där växer hon upp i en stor familj med fem syskon.

Båda hennes föräldrar går tragiskt nog bort i en tidig ålder. Josefina blir därför kvar hemma på gården tillsammans med sin äldre syster Maria. De båda

systrarna flyttar aldrig från gården.

Det sägs att de båda var som natt och dag. Josefina var den mer tänkande systern, skolad och filosofiskt lagd som höll sig inomhus, till finjobbet – som glansstrykerska. Maria gick aldrig i skolan. Josefina var frälst. Maria ofrälst. Josefina bar klocka för att visa

att hon levde i den moderna tiden då hon kanske behövde passa ett tåg till storstaden Göteborg. Maria levde i stället efter solen och årstiderna, var den praktiskt lagda systern och skötte gården. Båda systrarna förblev ogifta.

Systern Johanna, som bodde i Göteborg med sin familj,

dör 1891 i barnsäng när hon föder sitt sjunde barn. En dotter vid namn Valdeborg. Mostrarna på gården i Källered tar sig an systerdottern Valdeborg. Josefina pendlar alltmer mellan Göteborg och Källered, för att avlasta Valdeborgs far Gustav och samtidigt finnas till hands för sin syster Maria hemma på går-

”

Det sägs att de båda var som natt och dag

den. Framför allt blir det Josefina som tar hand om Valdeborg och fostrar henne som om hon vore hennes egen dotter. Valdeborg växer upp på Olas gård tillsammans med sina mostrar. Där hon fostras till att bli en självständig ung kvinna med ett starkt självförtroende med många intressen och vänner. Så småningom flyttar Valdeborg hemifrån för att utbilda sig till lärarinna.

Livet på Olas gård går fortsatt vidare. Många kommer på besök och det bjuds på kaffe och bakverk. Bönder-

Josefina "Fina" Eriksson fyller 70, 1926.

BILD: SANDGRENS EFTR, LÅNGBRO

nas kragar blir stärkta och glansiga. Josefina är nöjd med livet trots de stundtals knappa tiderna. Hon får mer tid för sitt stora engagemang i missionsrörelsen där hon är en mycket aktiv medlem hela livet. Men det viktigaste är

10 oktober

Namnsdagen

I dag har **Harry** och **Harriet** namnsdag. Harry är en engelsk form av forntyska **Henrik**, som är bildat av ord för hem och härskare. Namnet kom hit i mitten av 1800-talet och var som mest populärt i början av 1900-talet. Harriet är en engelsk variant av franska **Henriette**, i sin tur femininformen till franska **Henri**. Harriet kom hit i början av 1800-talet och hade en popularitetsperiod runt förra sekelskiftet.

Citatet

”Det är inte varifrån man kommer utan vart man är på väg som spelar roll.”

Ella Fitzgerald, amerikansk jazzsångerska (1917–1996).

Bemärksedagen

I dag är det **internationella dagen mot dödsstraff**. Organisationen World Coalition Against Death Penalty, där bland annat Amnesty International är medlem, har instiftat dagen.

Det hände då

För 86 år sedan, 1938, sändes det första avsnittet av journalisten och författaren **Ludvig "Lubbe" Nordströms** resa genom Lort-Sverige i Sveriges Radio. Han hälsade på hemma hos fattiga människor för att undersöka bostadsförhållandena på landsbygden i ett av de första socialreportagen i radion. Hans avslöjanden om missförhållanden väckte stor uppmärksamhet.

För 91 år sedan, 1933, kraschade United Airlines flygplan Boeing 247 i Indiana, USA. Planet var på väg från Newark till Oakland med fyra passagerare och tre besättningsmän. Det exploderade i luften och störtade till marken. Alla som befann sig ombord omkom. Någon orsak till explosionen kunde inte fastställas.

För 32 år sedan, 1992, trädde ett nytt visumtvång för asylsökande från Serbien och Montenegro i kraft. Beslutet hade fattats av regeringen bara två dagar tidigare, för att hejda vad som beskrevs som efterkrigstidens kraftigaste flyktingvåg till Sverige. Under 1992 sökte 84 000 personer, främst från det forna Jugoslavien, asyl i Sverige.

För 62 år sedan, 1962, skrev tidningarna om en jägare i Sönderjylland i Danmark som råkat bli skjuten i benet – av sin egen hund till på köpet. Mannen hade lämnat sitt gevär på marken och jakthunden lyckades trampa på avtryckaren så att en hagelsvärm avfyrades. Ett sjukhusbesök senare var dock benet fritt från hagel.

Hört och hänt

För 51 år sedan, 1973, hade **George Lucas** film "Sista natten med gänget" premiär i Sverige. Den handlar om några gymnasieungdomars sista natt tillsammans innan de flyttar hemifrån för att studera. I rollerna syns bland andra **Richard Dreyfuss** och **Ron Howard**.

28...

... år hade det homosexuella paret **Garret Stack**, 59 år, och **John Anderson**, 63 år, varit

förlovade när de äntligen kunde gifta sig i Connecticut, USA, för 16 år sedan. Den 10 oktober 2008 legaliserades homosexuella äktenskap i delstaten.

Födelsedagar

I dag fyller den norska före detta skidstjärnan **Vegard Ulvang 61 år**.
ARKIVBILD: TERJE PEDERSEN

För 61 år sedan, 1963, föddes den norska före detta skidstjärnan **Vegard Ulvang**. Han tillhörde mellan 1987 och 1993 världseliten i sin idrott och tog i OS 1992 guld på herrarnas 10 och 30 kilometer och i stafett. Efter den aktiva karriären designade Ulvang egen klädkollektion och blev även en skicklig bergsklättrare. Inom skidsporten har han arbetat organisatoriskt och var den som tog fram konceptet Tour de ski.

För 63 år sedan, 1961, föddes den före detta travkusken **Helen Ann Johansson**. Hon är kanske allra mest känd som den första kvinnan som har vunnit det prestigefyllda travloppet Prix d'Amérique, med hästen **Ina Scot** 1995. År 2015 gjordes en dokumentär, "Tidernas triumf", om den historiska segern. På Hästgalan 2015 utnämndes Johansson till Travsportens hedersambassadör – samma år deltog hon i tv-programmet "Mästarnas mästare".

För 88 år sedan, 1936,

föddes den tyske kemisten **Gerhard Ertl**. Han avlade sin doktorsexamen 1965 och blev professor vid ett institut i Berlin 1986. Ertl lade en vetenskaplig grund för den moderna ytkemin. Bland annat har han studerat hur kolmonoxid oxideras på platina. Han tilldelades Nobelpriset i kemi 2007.

Namn vi minns

För 124 år sedan, 1900, föddes den amerikanska skådespelaren **Helen Hayes Brown**, känd som **Helen Hayes** (död 1993). Hon slog igenom 1918 på Broadway och blev en av teaterscenens största stjärnor. Under tre år spelade hon exempelvis titelrollen i "Victoria Regina" (1935). Hayes verkade i några filmer och fick två Oscar, däribland för huvudrollen i "Hennes synd" (1931).

Skådespelaren **Helen Hayes Brown** (död 1993) föddes för 124 år sedan.
ARKIVBILD: RICHARD DREW

För 69 år sedan, 1955, avled författaren **Harald Beijer** (född 1896). Som ung var han medlem i Frälsningsarmén. Därefter tillbringade han en tid utomlands och satsade på skådespeleri innan han blev författare. År 1933 gav han ut sin första bok, "Guds ogärningsman". I slutet av karriären skrev Beijer flera självbiografiska böcker som inleddes med "Johannes och Trubbnos" (1949).

BILD: PRIVAT

Fakta: Vad är Arkiverat?

Under vinjetten **Arkiverat** djupdyker vi i arkiven och hittar kända och okända guldgrubbor från Mölndal, Lindome, Källered och Hällesåker. Arkiverat är ett samarbete mellan Mölndals-Posten och Mölndals hembygdsförening, Källeredshembygdsförening, Föreningsarkivet, Lindome hembygds-gille samt Mölndals stadsmuseum. Vad vill du läsa om? Mejla oss och tipsa! redaktion@molndalsposten.se

trots allt att finnas där för Valdeborg. Kärleken till systerdottern består genom hela livet. De brevväxlar flitigt.

Äret innan Joseфина fyller 70 år går systern Maria bort. Ungefär samtidigt bestäms det att Olas gård måste säljas och ett nytt hus byggs på andra sidan vägen.

Joseфина hinner fira sin 70-årsdag hemma på Olas gård i Källered. Sedan måste hon flytta till det nya huset. Där finner hon sig dock aldrig till

ro och blir mer och mer vil-sen. De sista åren i livet pendlar hon mellan Sankt Jörgens sjukhus i Göteborg och det nya huset i Källered.

1928 dör Joseфина "Fina" Eriks-son inlagd på Sankt Jörgens sjukhus, vid 72 års ålder. Bara några dagar innan sin död skriver Joseфина brev till systerdottern Valdeborg. Brevet finns i dag bevarat i privat ägo.

Linda Frenberg
Mölndals stadsmuseum

ARKIVBILD: ANDERS HOLMSTRÖM

För 42 år sedan...

... 1982, sändes den 18:e Guldbaggegalan från Hamburger Börs i Stockholm. Det blev storslam för **Hans Alfredson** och hans film "Den enfaldige mördaren", baserad på regissörens egen roman "En ond man" från 1980. Filmen rakade in priser för både regi, manlig skådespelare (**Stellan Skarsgård**), foto (**Jörgen Persson**) samt den tyngsta utmärkelsen som bästa film.

Familj

Övrigt

JURISTGRUPPEN
- din familjejurist genom livet
Kroksläotts Torg 3, Mölndal

Välkommen att kontakta oss i familjejuridiska frågor

Framtidsfullmakter • Bouppteckningar
Arvskiten • Testamenten • Bodelningar
Äktenskapsförord • Samboavtal m.m.

Ring 0735-20 22 20
Jur.kand Stefan Larsson
juristgruppen.com